

AZ AMATŐR

Megjelenik havonta kétszer :: Évente
12 kettős képes szám és 12 pótfüzet,
■ ■ ■ ■ összesen 36 szám ■ ■ ■ ■
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

A 12 pótfüzet külön előfizetési ára 3 kor.
„AZ AMATŐR“ előfizetőinek ingyen.
Az egyes pótfüzet ára 25 fillér.

FÉNYKÉPEZÉSI FOLYÓIRAT

Szerkeszti és kiadja: dr. Kohlman Artúr

Társszerkesztő: Gábor József. Heiyes
szerkesztő: Sz. Kiss Lajos, vegyész-
mérnök. Főmunkatársak: Sztankovszky
■ ■ József, Szeghalmi Gyula. ■ ■

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII/29., Baross-tér 15. szám.
Telefon 94-49. ■ ■ Telefon 94-49.

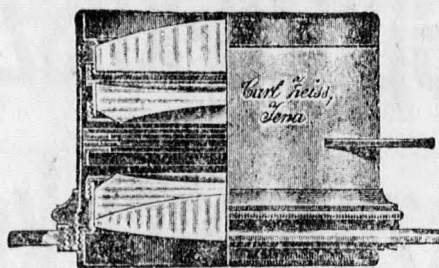
ZEISS

ARASZTIGMÁTOR

„TESSAR“

1:3.5

Arcképekhez

1:4.5

Lumière színes
felvételekhez

1:6.3

Pillanat- és tájfelvételekhez.

PALMOS-KAMARÁK

könnyű fémből fokális redőnyzárral kapható a foto-
üzletekben, valamint

WIEN, IX/3 CARL ZEISS Berlin,
Ferstelgasse 1. — JENA — Frankfurt a.M.
(Ecke Maximilianplatz) — Hamburg, London,
St. Petersburg.

Tessék „P 32“ sz. ismertetést kérni. = !! Ingyen és bérmentve !!

„LINOTYP“

TRAPP & MÜNCH

papírja, a MATT-ALBUMIN-PAPIROK új fajtája.

Vászonszövessel, fehér és sárgás; finom és szemcsés.

Védjegy

LINOTYP minden negatívhoz alkalmas a finom szem-
csés („Feinkorn“) kisebb méretű képekhez,
a durva szemcséjű „Grobkorn“ a nagy
méretűekhez,

LINOTYP igen gyakran szép meleg és bársonypuha
árnyékokkal másol.

LINOTYP bármely használatos, a fénytelen celloidin
papirokhöz előírt színező vagy színező-rög-
zítő (tónfixáló) fürdőben kitűnően színezhető.

LINOTYP plasztikus, előkelően művészi hatású képe-
ket ad, melyek hasonlatosak a festmények
reprodukcóihoz

LINOTYP 27 M-ba kerül a szakfényképésznek köny-
venként. De ivenként is kapható.

Mintacsomagok — „Az Amatőr“-re való hivatkozás ese-
tén — a kívánt méretekben bérmentve I.-M.-ért kaphatók.

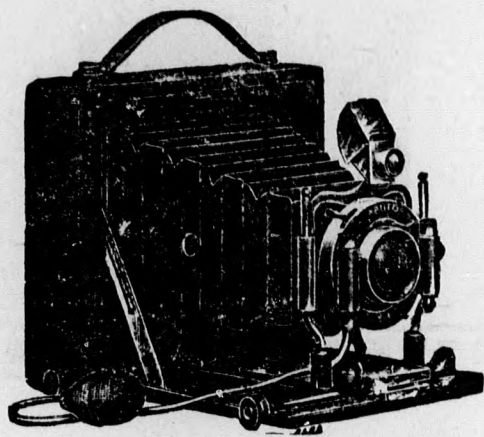
◆◆◆ TRAPP & MÜNCH G. m. b. H. FRIEDBERG (Hessen.) ◆◆◆

Modern művészyomat-papírosok gyára.
MATT-ALBUMIN, a legrégebb és legismertebb jelzés.

— Telefon-szám: 64. —
Sürgőny cím: „TUMA“.

**Alkalmi
vétel !!**

**Ritka :
alkalom!**

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

**mélyen leszállított áron kaphatók
készpénz vagy részletfizetés ellenében**

**Fényképezők ne mulasszák el
üzlethelyiségünket felkeresni.**

Aufrecht és Goldschmied, Budapest

• • • VII., Rákóczi-út 26. szám. • • •

Wanaus József

FÉNYKÉPEZŐ - KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

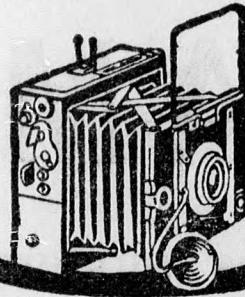
BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére.
Uj nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

ideális kamarája minden komoly amatőrnek
és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos keretekben,
valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is
mint tekercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83, am Neckar.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:

Eugen v. Károly, Wien, VIII., Josefstädterstr.
14. Mezzanin.

DIAPOZITIV LEMEZEK

„VINDOBONA” JELZÉSSEL

ELISMERT ELSŐ MINŐSÉGŰEK

VETÍTÉSRE ÉS ABLAKKÉPEK

..... KÉSZÍTÉSÉRE

FOTOCHEMISCHE FABRIK:

FERDINAND HRDLICZKA, WIEN XVII/2.

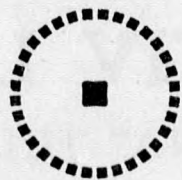
MŰVÉSZ- AMATŐRÖK

és modern szakfényképezők sikerült fel-
vételeiket finom kivitelű

Wübben-féle

MODERN ALBUMOKBAN

gyűjtik és izléses kartonlapokra adjusztálják.

A legújabb iparművészeti tervek szerint
készült gyűjtőalbumok, modern kartonok
megrendelhetők

„AZ AMATŐR“
KIADÓHIVATALÁBAN

BUDAPEST, VII/29 BAROSS-TÉR 15.

TELEFON: 94-49.

TELEFON: 94-49.

ÉLI FELVÉTELEK FÉNYUDVARA.

IRTÁ: PAPP BÉLA, BUDAPEST.

Barha a közelgő tél aktuálissá teszi a téli felvételek témáját, mégsem foglalkozom most a havas tájképek felvételének technikájával, mert azt már annyian és annyi féleképen irták meg, hogy azok az amatőrök, akik kamarájukat télen sem pihentetik, tetszésük szerint válogathatnak a sok téma közül. E helyütt csupán a havas tájképfelvételeknél oly sűrűn tapasztalt kellemetlen fényudvarról és annak elhárításáról kívánok néhány szóval megemlékezni. A fényudvar keletkezésének okáról is tudomása van minden tapasztalt amatőrnek, de kevés amatőr ismeri fel a fényudvart minden alkalommal és különösen kevésszer ismerik föl a havas tájképen keletkezett fényudvart.

Mi is az igazi oka a fényudvar-képződésnek? Ha a fény az objektív felől esik a lemezre, az nem marad a bromezüstretegen, hanem áthatol rajta és lemez üvegoldaláról (de most már más helyre) ismét visszaverődik. Az így előállott fényhatás okozza a fényudvart. Ha egy sima, fehér felületet fotografálunk le, akkor az egész lemezt egyetlen nagy fényudvar fogja fődni. Ha a fehér felületen apróbb részletek is vannak, úgy ezeket is fokozni fogja a fényudvar és ezek negatív nem lesznek láthatók.

Ilyen fehér felületet tár elénk a természet télen a havas tájképekben. Sok amatőrnek kedvenc témája az ilyen fehér, havas felület, amelynek fehérségét itt-ott lábnyomok, kerékvágások, olvadásokozta mocskok teszik élénké. Egy-egy láb- vagy keréknyom életet lehel a képbe, az immár nem lesz oly egyhangu, mert hiszen emlékeztet arra, hogy itt emberek jártak.

Az amatőr helyes ideig exponál. Odahaza azonban kellemetlen meglepetés éri az előhívásnál. A legaprólékosabban kiszámított, pontos expozíció dacára teljesen fekete, a legcsekélyebb változatosságot sem mutató felület éktelenkedik a lemezen.

„Túl van exponálva!”

Ez az általános vélemény. A fényudvarra nem gondol az amatőr, mert hite szerint az csak világos szobabelsőknel, meg lombos tájképeknél jöhet elő. És ha nem akarja elmulasztani a neki megtetszett témájának fotografálását, újból megteszi a sokszor órákig tartó sétát, újból lefényképezi a havas tájat, kevesebbet exponál és — aláexponál.

Ezt a lemezt is ki lehet dobni. Mert a rövidebb exponálás ugyan nem segített és a fátyolnak nézett fényudvar hjába csak ott éktelenkedik ismét.

És nem segít azon se hosszú, se rövid exponálás. Minden *közönséges* lemez megkapja a fényudvart.

Van azonban a forgalomban „Isolar” vagy „Ortho-Sigurd” néven olyan lemez is, amely a visszasugárzást ugyan meg nem gátolja, de a kártékonyan ható legaktinikusabb kék és ibolya sugarakat visszatartja. Ez a lemez a réteg és az üveg közt vékony, vörösre festett zselatin hártával van ellátva, amelynek vörös színe a fixálás közben teljesen eltűnik.

Ez a lemez sikeresen ellentáll a fényudvar-képződésnek, de nem is lehet házilag preparálni. A házilag preparált lemezek jók ugyan entériörök és erdős-lombos részletek felvételéhez, de havas fölvételeknél csütörtököt mondanak.

Különösen jók az Isolar-lemezek az olyan havas tájképek fölvételéhez, amelyeket itt-ott lombtalan fák élénkitenek. Közönséges lemezzel fölvéve a galyak nagyon gyengén jönnek elő, ha egyáltalán előjönnek, a vékonyabb galyak pedig teljességgel eltűnnek, Isolar-lemezen azonban minden részlet a legfinomabb árnyalatban jön elő s azért ezek a lemezek havas fölvételeknél igazán megbecsülhetetlenek.

A fényudvar a téli tájképek jellegét is tönkre teszi. A téli levegő tisztaságát, a színek hatását, mindent elnyel a bosszantó fényudvar.

Havas felvételeknél tehát egyetlen eredményt biztosító eszköz: az alkalmas fényudvarmentes lemez. A netán előfordulható igen kis mértékű fényudvar pedig legyengítéssel már egészen könnyen távolítható el lemezünkről. Erre a Farmer-féle (vörösvérlugsó-fixálónátron) mondható legalkalmasabbnak. Kitűnő az „Agfa”-féle kész gyengítő oldat is.

MOSÁS.

IRTA: KONTZ ÁRPÁD BUDAFOK.

Ismét egy pont, amely körül különösen kezdő amatőr kollégáink a legtöbb hibát szokták elkövetni.

Előttünk van a kész kép. Gyönyörködünk negativunk pompás modulációiban, papirképünk brillanciájában, pompás szinfokozataiban. Örömtől sugárzó arcunk azonban megnyulik, amidőn rövidebb-hosszabb idő multán képünk elkezdi sárgulni-zöldülni, éktelen foltok támadnak rajta és mi elszomorodott szívvel, arccal, végül bosszankodva állunk fáradságos munkánk roncsai előtt.

Hogy a különben jól sikerült negativ vagy pozitív kép időnek előtte színét veszti, elfakul és foltossá lesz, annak, az esetek legnagyobb részében, a tökéletlen mosás az oka. Szinte hihetetlen, hogy ily módon mily nagymennyiségű lemez és papíros megy tönkre nap-nap után. Nem lesz talán érdektelen, hogyha a mosás különböző módszereit kissé behatóbban ismertetem.

Kétféle módszert használnak. Ezek: 1. Mosás váltott vízben és 2. mosás folyó vízben.

1. A váltott vízben való mosás abban áll, hogy a tálcát tiszta vízzel megtöltve, belerakjuk a mosandó lemezt rétegével fölfelé, ha pedig papirképet mosunk, azokat képes oldalukkal lefelé. Bizonyos idő múlva (5—15 perc) egy másik tálcát is megtöltünk tiszta vízzel és most ebbe rakjuk át a képeket; az először használt tálcából pedig a vizet elöntjük. A képeknek így folyton tiszta vízbe való átrakását mintegy 2—3 óráig kell folytatnunk, hogy kielégítő eredményt érhessünk el, vagyis hogy a fixáló nátront kellőképpen eltávolíthassuk képeinkből.

Részemről az ily váltott vízben való mosást nem szívesen alkalmazom, mert így a fotografiai műveletnél megkívánt tisztaságot fentartani nem lehet. Ugyanis miközben a vizet a tálcából kiöntjük és frissel pótoljuk, a tálca fenéke kívül legtöbbször vizes lesz. Azonkívül a lapos tálcából a víz a legkisebb lökésre is kicsurran, úgy, hogy az ily mosás közben az állandó loccs poccs el nem kerülhető. Már pedig nemcsak az ember tisztaságérzetét sérti az asztalon éktelenkedő állandó vitzócsa, hanem ha a víz bármily kis cseppje a lemezre vagy papírra kerül, legtöbbször foltot okoz és ha egyidejűleg másolunk is, egy véletlen vízcsepp papírunkat menthetetlenül a lemezhez ragasztja. Ehhez járul még az is, hogy a folytonos átrakás közben, különösen a lemez, könnyen megsérülhet.

2. Sokkal előnyösebb ennél a folyó vízben való mosás. Ez abban áll, hogy a lemezeket vagy papirképeket magában foglaló edényen keresztül állandóan tiszta víz folyik át és így aránylag rövid idő alatt emberileg tökéletes eredményt érünk el.

A folyó vízben való mosást többféleképpen végezzük, aszerint, hogy van-e vízvezetékünk, vagy pedig nincs.

Természetesen akkor a legkönnyebb a dolgunk, ha vízvezetékünk van. Ilyenkor, ha csak kevés képet mosunk, ezeket tálcába rakjuk, a vízvezeték kagylójába megfelelő hosszúságú fadarabot szorítunk és erre helyezzük a tálcát, vagy pedig valami nagyobb edényt tesszünk alája, hogy mindkét esetben a vízszintes helyzetet biztosítsuk és vékony sugárban bocsájtjuk a vizet a tálcába mintegy 1½—2 óráig keresztül.

Hogy a víz sugara az esése folytán (minthogy a víz ebben az esetben mintegy félméter magasságból csurog) a képeket meg ne sértse, célszerű a vízvezeték csapján oly hosszú gummicsovét alkalmazni, hogy másik vége épen a tálcába lógjon le és ezen át bocsájtjuk be a vizet, ugyanacsak lassu áramban.

Nagyobb számú lemez mosására szolgál az üvegből, papírmáséból, bádogból stb. készült lemezmosó-edény, amely a lemez fölvételére oldalain belül rovátkákkal bír. Különböző nagyságú lemezek mosása végett az ily mosóedényekben rovátkás betétlemezeket is lehet kapni. Némelyfajta mosóedény szívócsővel is el van látva, amelyen át az elhasznált víz magától leszivárog. A mosás különben ezekkel is úgy történik, amint az imént említettük. Általában az legyen az elv, hogy a víz árama az összes lemezeket érintse.

Nagyobb számú kép mosásának igen praktikus módja azon újabb forgalomba hozott mosókészülék, amely egészen 12 darab cinkbádogtálcának egymás fölé helyezéséből áll és amely tálcasorozatot egyszerűen a vízvezeték nyitott csapjára akasztunk. A mosóvíz egyik tálcából a másikba csurog és minden egyes lemez teljesen egyenlően és tökéletesen megtisztul a nátrontól.

Vannak ezeken kívül egyéb mosókészülékek is, olyanok, melyekben a víz állandó körforgásban van, hogy a mosás annál alaposabb legyen. Ezeket a vízvezeték csapjával gummicső segítségével kötjük össze, hogy a vizsugárnak kellő nyomása legyen.

Sokkal nehezebb a dolgunk akkor, hogyha vízvezetékünk nincs. Ilyenkor csak okkal-móddal tudunk állandó vízáramot előállítani. Akként ugyanis, hogy a vizet nagyobb tartóból csapon keresztül bocsájtják képeinkre. A vitzartónak legalább 10 literesnek kell lennie.

Legjobb, ha erre a célra alul csappal ellátott, felfüggeszthető bádogrezervoárt használunk, amelyet minden fotoüzletben lehet kapni, de minden bádogos is meg tud csinálni. Legcélszerűbb, hogyha cinkbádogból van, mert ez nem rózsásodik. Hogyha ez nem állna rendelkezésünkre, használhatunk tiszta hordót is, mely elegendő nagy és amelynek fenéknyílásába csapot verünk, ugyszintén valami nagyobb dézsát is, amelynek oldalába a fenék fölött lyukat fúrunk és ebbe dézsába olyforma eszközt illesztünk, amelyet a bor lefejtésére általánosan használnak és amelynek rossz magyar neve „szivornya“. Ezt úgy csináljuk, hogy a dézsa oldalánál körülbelül háromszor hosszabb gummi- vagy ólomcsövet veszünk és az egyik végét a dézsa fenekére bocsátjuk, hosszabb részét pedig az edény széle fölött meghajlítva, kívül lelógatjuk. Hogy a gummicső biztosabban maradjon ebben a helyzetben, mindkét végére kis súlyt kötünk. Ügyelnünk kell arra, hogy a cső sehol be ne horpadjon, mert így a víz nem folyhat le. Miután a dézsát vízzel megtöltöttük és a cső hosszabbik, kívül lelógó ágát jól megszivtuk, a víz azontul magától folyik.

Mindezekkel a vitzartókkal módunkban van azután huzamosabb vízfolyás előállítása. Ha az udvaron dolgozhatunk, vagyis, ha enyhébb az időjárás, akkor a vitzartó-edényt megfelelő magasra helyezve (felfüggesztve, esetleg valami ládára, hordóra stb. állítva) alá tesszük a mosóedényt és a vizet úgy csurgatjuk belé. Ha ellenben télen a víz befagyásától kell tartanunk, akkor e vitzartót is zárt helyen kell felállítanunk és az elfolyó víz felfogásául a mosóedényt valami dézsa fölött alkalmas módon (átfektetett lécek, drótfüggesztés stb.) úgy kell elhelyeznünk, hogy a mosásnál elhasznált víz a dézsába folyjék.

Csekélyebb számú képeknél (2 drb 9×12 lemez és mintegy 6 drb 9×12 papirkép 14×19-es tálcában) a tökéletes kimosáshoz 8—10 liter víz elegendő, hogyha az állandó összetapadás céljából időnként a képeket a vízben átforgatjuk és ha a csapot úgy szabályozzuk, hogy a víz legalább is egy óra hosszáig folyjék le. Nagyobb mennyiségű és nagyságu képek mosásánál természetesen arányosan több vizet kell vennünk. Ha csak ily kevés képet mosunk, akkor a víz árama a legkedvezőbb, amikor a csap lassu megnyitásánál a csepegés az állandó vízfolyásba megy át. A szivornyas elrendezésnél a vizsugarat a szivócső végébe szorított megfelelő alakú és nagyságu fadarabbal szabályozhatjuk. Ha sok képet mosunk, akkor persze erősebb vízáramot használunk, de arányosan több vizet is.

Vannak egyes műveletek (erősítés, ammóniumperszulfáttal való gyengítés stb.), amelyeknél még az említett mosási műveletek után sem lehetünk teljesen bizonyosak arról, hogy lemezünk vagy papírunk teljesen ki van-e mosva a nátriumtól. Ilyenkor legjobb ha a mosást még egyszer elvégezzük, úgy mint első ízben. Egyébként, ha megakarunk győződni, hogy képünk teljesen ki van-e mosva a nátrontól, jól kiöblített tálba tiszta vizet öntünk és ebbe a vízbe annyi hígított káliumpermanganát-oldatot cseppentünk, hogy a víz épen csak észrevehetően rózsaszínű legyen. Többet semmi esetre sem. Legalkalmasabb erre a műveletre a fehér porcellán vagy fehér zománcos vasbádogtál, esetleg üvegtál tiszta fehér papírra helyezve. Ilyenkor ugyanis a színváltozást igen jól megfigyelhetjük. Ha a lemez abban a gyöngén rózsaszínű oldatban egy percig marad és ezen idő alatt a rózsaszín semmit sem változott, lemezünk vagy papírképünk mosása kielégítő volt.

Egyes kémiai gyárak, hogy a hosszadalmas mosás elkerülhető legyen, u. n. „nátronpusztítókat“ hoznak forgalomba, amelyek a képben visszamaradt fixálnátront vegyileg elbontják és ezután csak rövid leöblítés szükséges.

Rendes használatra az ilyen szereket nem ajánlom, mert sok ily készítmény, különösen a papírképek színére kedvezőtlen hatással van és az elérhető időmegtakarítás rendes munkánál nem jöhet számba. Ehhez járul még az is, hogyha lemezünk utólag erősítésre vagy gyengítésre, bróm-ezüst képünk pedig színezés alá kerül, itt is alapos mosás szükséges, különben el kell készülvünk arra, hogy képünk elfoltosodik. Vagyis egy szóval ott vagyunk, ahol az a bizonyos

mádi honpolgár. Legjobb és legcélszerűbb, ha az ily kétes értékű szerekkel való pepecselés helyett tiszta vízben és alaposan mosva „pusztítjuk“ el képeinkből a nátront.

Mosás után a képeket még egyszer csap alatt erősebb vizsugárral jól leöblítve, esetleg ujainkkal óvatosan lesimitva, hogy a mosás alkalmával rátapadt esetleges szennytől megszabadítsuk, száradás végett a lemezeket erre való állványra helyezzük, a papirképeket pedig képesoldalukkal felfelé lejtős helyzetben szűrőpapírra, vagy igen tiszta vászonruhára helyezve megszáritjuk.

Ha a mosáshoz használt víz sok mészsót tartalmazott, előfordulhat, hogy lemezünkön fehér lerakódás, u. n. „mészfátyol“ támad. Itt úgy járunk el, hogy a lemezt 1/1000-os sósav-oldatban (egy kcm. sósav egy liter vízben) helyezzük és vattadarabkával ledörzsöljük, amint ez lapunk idei augusztusi számában ismertette volt. A képeket természetesen ezután ismét jól leöblítjük és úgy száritjuk meg.

KASSAI FOTOKIÁLLÍTÁS

— SAJÁT TUDÓSÍTÓNKTÓL. —

Valami csodás logika-elferdüléssel, a vidéken általában, de speciálisan Kassán, legkevésbésem örvendetesen konstatálható tény, hogy a mi lokális, az iránt KASSA, NOVEMBER 8. oly foku közönyt tanusít a nagyközönség, mintha a helyiérdekűség az egész vonalon, csak a nivó-alászállítást, az értékcsökkenést eredményezhetné.

Erre a téves felfogásra, huszonnégy órával ezelőtt önérzetesen és alaposan rácsáfolt a „Kassai Fotokiállítás“, amelyen épp úgy a képek tömege, mint azok művészi értéke amellet tesz tanuságot, hogy ezt az anyagot valóban kár lett volna továbbra is véka alatt rejtegetni. Az ilyenmü kiállítások nemcsak magának az amatőr-fényképezés ügyének, mint privátmulatságnak tesznek szotgálatokat, de határozottan értékesek a közre is, mert izlésfinomító, művészeti érzékfejlesztők és ezenkívül, különösen a tájak megörökítésével, kulturális, oktató hasznuak is.

A kassai fotokiállítást annak rendezősege a Széchényi-liget kioszkjában heiyezte el és mielőtt még részleteinek ismertetésére térnéhk át, nagy általánosságban konstatálnunk kell, hogy a kiállítás összbenyomása várakozáson felül meglepő.

Fáradhatatlan kezek a legmelegebb ügyszeretettel teljesítették feladatukat s ezt a feladatot pompásan is oldották meg, amiért Rössler Richárd városi főmérnököt és Szkalnik Oszkár fényképészt illeti meg az elismerés babérja, amelyből méltán részt kérhet magának az egész rendezőbizottság, élén buzgó elnökével: Varga Kálmán városi tanácsossal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszámu disztinívált közönség jelenlétében ment végbe a megnyitás, melynek során Siegmeth Károly meleg szavakban méltatta a kiállítás úttörő jelentőségét és ama reményének adott kifejezést, hogy a kassai foto-club megalakításával a jövő év szeptember havában már egy jóval nagyobb szabásu kiállítással fognak amatőrjeink a nyilvánosság elé léphetni.

Végigtekintve a kiállítás anyagán, úgy érzi az ember, hogy itt szinte nincs helyén az „amatőr“ kifejezés, mert a képeken hiányzik ugyan a professzionátusok kenyérmunkájának érdeksege, de művészi értékükben megnyilatkozik a — hivatásszerűség.

Művészi becsük arányában haladva, az első helyet gróf Forgách István tökéletes kivitelü képeinek és nagytá-sainak kell biztositanunk, amelyek valósággal szenzációi a kassai fotokiállításának.

Nem csekély művészi értéket képviselnek Varga Kálmánné urnő és Varga Kálmán nagytá-sai és kollektive kiállított kedves témájú zsáner- és tájképei, mig legnagyobb elismerése: kell megemlékeznünk Varga Kálmánné bájos diapositiveiről, amelynek főleg pompás, könnyed szinezései, témájuk poézise vallanak a gyöngéd női kezek művészi munkájára.

A diapositívek terén méltán keltene feltűnést a „Sigma“ (a „Lumiere“ gyár lemezeivel dolgozó) társaság művei, hol a szinezés szintén női kezek: Siebold Károlyné urnő munkája.

Dr. Potsatko Géza néhány pompás oleotípiával (olajnyomat) vesz részt a kiállításon, képeinek azonban leg-művészebb darabja egy háromszinü gumminyomat, amely egy legelésző birkanyáját ábrázolva, a kiállítás szépsége tekintetében bármily művészi olajfestménynyel vetekedik. A kiállítás e részének figyelemreméltó képei még dr. Potsatko „contrejour“ napellen-felvételei.

Dr. Havas Ármin képeinek a meleg, bizalmas portré-témák helyes megválasztásán kívül, a beállítás precizitása az erősségei, melyek őszinte sikert biztositanak számára, úgy a felvételekben, mint kitünő kivitelü, nagytá-snyomataiban egyaránt.

Teleki Zakariás Sándor több kitünően sikerült tájképet állított ki, amelyek közül három „Naplemente“ frappáns művészi hatásu. Figyelemreméltóak az „Ivó tehének“ címü állatélet-képe és a tájfelvételben az „Ájvölgyi részletek“. Ehelyütt említjük meg, hogy e remek képekből hat diapositívet készített Siegmeth Károly.

Siegmeth Károly értékes kollektiót állított ki kárpáti tájrészletekből.

Husza Endre „plenair“-jei kitünő szinezésükért érdemelnek figyelmet, Balázs Aladárnak pedig a témák helyes megválasztása az erőssége.

Elismeréssel kell megemlékeznünk Simkó Gusztáv preciz kivitelü képeiről is.

Stekker Károly igen csinos tájképekkel vesz részt a kiállításon.

Haleksy Albert (Pécs) a kies fekvésű Tettye és Mecsek hegységek egy pár remek helyét örököltette meg a kiállítás számára.

Gerlóczy Béla felvételei, amelyek különösen megkapóak, a maguk remek kivitelében keltenek hatást.

Szabó Adorján premontrei tanár kollekción-kiállításának a művészi becsen kívül történelmi értéket biztosítanak a kiváló Rákóczi-korabeli képreprodukciók és több hasontárgyu eredeti felvétel.

A kiállítás érdekességének fokozásához járulnak még: *Balázs Aladár*, *Benczur Vilmos*, *Blahó Ede*, *Bohányi Béla*, *Bródy Zsigmond*, *Csermák Mátyás*, *Fábry Ferenc*, *Hegedüs Ida*, *Haltenberger Mihály*, *Hegedüs Sándor*, *Hensch Ede*, *Jeney Károlyné*, *Keresztfalvy Ilona*, ifj. *Korányi Károly*, *Kozmann Nándor*, *Sibay Béla*, *Maurer Edéné*, *Polányi Anna*, *Polányi Dezső*, *Ruderschmiedt Aurél*, *Ruderschmiedt Jenő*, ifj. *Schwiegut Ilona*, *Sárossy Vendel*, *Szepessy Zoltán*, *Técsy Elemér*, *Schedelbauer Ödön* és *Zsoldos Elek* képei.

A zsűri. A Széchenyiliget-i amatőr-fotókiállítás zsűrije egyik legutóbbi délután 4 órától esti 7 óráig ülést tartott a melyben beható megtekintés és tanácskozás után három rendbeli díjat állapítottak meg és pedig I. és II. rendű dísz- és elismerő-oklevelet. *Diszoklevéllel* tüntette ki a zsűri: gróf *Forgách István*, *Lévay István*, *Szabó Adorján*, *Benczur Vilmos*, *Simkó Gusztáv*, *Varga Kálmán*, *Blahó Ede* (Budapest), *Haleksy J.* (Pécs), *Bródy Zsigmond*, *Maurer Endre*, *Haltenberger Mihály*, *Huszka Endre*, *Csermák M.*, *Kozmann Nándor*, *Fábry F.*, *Belányi B.*, *Jeneyné*, *Sárossy V.*, *Técsy Elemér*, *Siekkér László*, *Szepessy J.* és *Schwiegut F.* képeit. *Elismerő oklevelet* nyertek: *Libay B.*, *Ruderschmiedt Jenő*, *Korányi M.*, *Balázs Andor*, *Polányi Ármin* és *Dezső*, *Lassgallner Z.*, *Keresztfalvy István*, *Hegedüs Sándor*, *Hegedüs Gizi*, *Hensch Edith* és *Schedlbauer N.* A zsűri tagjainak képei versenyen kívül állottak. A zsűri tagjai: *Sieghmeth Károly* elnöke alatt *Varga Kálmán* kiállítási elnök, *Teleky*, *Zakariás Sándor* titkár, *Konrády Lajos*, *Seibold Károly*, dr. *Potsatko Céza*, dr. *Havas Ármin*, és *Gerlóczy Béla* voltak.

Tudósítónk beküldött kiállítási ismertetése örömmel kell hogy eltöltse mindazokat, akik a magyar művész-ényképezés ügyének barátai vagy maguk is képviselői. Mi a magunk részéről, mint akik már évek óta a magyar művészi fényképezés általunk hazánkban először kibontott zászlójának önzetlen zászlóhordozói, irodalmi művelői és agitatóriai vagyunk, jóleső örömmel állapítjuk meg, hogy a régi magyar kultúra városában, Kassán a modern kultúra egyik legszebb hajtása a művészi fényképezés immár oly magas színvonalon áll és ezt elsősorban az odaváló művészatörök intelligenciájának, kiváló műérzékének és alapos szakképzettségének, de egyúttal a „vezetők“ lelkes ügyszeretetének is tulajdonítjuk. Amidőn tehát e helyütt is őszintén üdvözöljük kassai amatőr-társaink e diszes társaságát, munkásságukhoz még sok hasonló — vagy még ennél is nagyobb művészeti sikert kívánunk a jövőben is. Ami, hogy ezek után aligha is fog elmaradni. A kiállítás legszebb darabjait egyébként — ha erre alkalom kínálkozik — már legközelebb lapunk olvasóinak lehetőleg hü reprodukciókban be is fogjuk mutatni.

UJ SZAKÜZLET

WANAUS FERENCZ ÉS TSA

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, IV. KÁROLY-

KÖRUT 22. SZ. (RÖSER-BAZÁR)

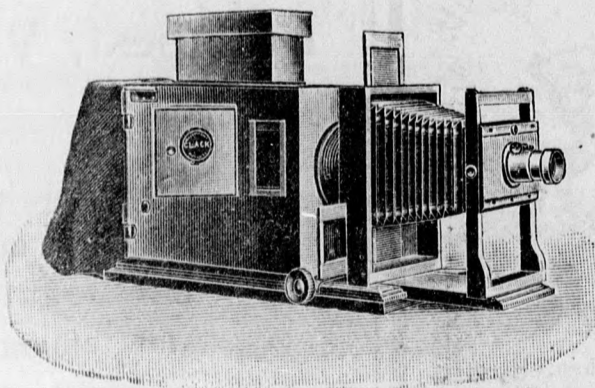
TELEFON-SZÁM: 163-69.

MODERN FÉNYKÉPEZŐGÉPEK. ELSŐRENDÜ
OBJEKTIVEK. DÚSAN FELSZERELT RAK-
TÁR ELSŐRENDÜ LEMEZKÉBEN, PAPIROK-
BAN ÉS ÁLLANDÓAN FRISS ÉS TISZTÁN
KEZELT VEGYSZEREKÉBEN. MINDENMŰ
FÉNYKÉPÉSZETI MUNKÁK KIDOLGOZÁSA.

Rietzschel-féle vetítő-gépek.

Gépekbeu és speciális-konstrukciókban való nagy választékunk lehetővé teszi nekünk, hogy az összes vetítő és nagyító készülékek tekintetében támasztott összes követelményeknek megfelelhessünk.

Vetítő Clack Modell IV.

Vetítő Clack Modell : IV.

Vetítő-objektivek

Vetítő anasztigmát F: 4,5 | Vetítő objektív F: 3,2
" " F: 6,8 | Arcképanasztigmát F: 4,5

A vetítéshez és fényképezési célokra szolgáló cik-
kekről szóló 3-as számú árjegyzék „Az Amatőr“-re
való hivatkozás esetén — ingyen és bérmentve.

A Hch. Rietzschel G. m. b. H.

Optische Fabrik G. m. b. H. München.

Képvisező: G. JAHN, Wien, IX/4. Sechsschimmelgasse 7.

LIPP GYULA

ékszerész-, arany- és ezüstműves
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18.
▲ Menyasszonyi kelengye és ajándékok. ▲
Telefon: 76-52. Alapítotott 1849.

Kaphatók a fotoüzletekben

AZEKA

Film-kifeszítők, film-sulyzók, tok- és gyűrű-
szorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelő.
Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

„AZ AMATŐR” régi évfolyamai
kedvezményes áron:

1904. év I. évfolyam 6 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 6 korona
1905. év II. évfolyam 24 füzet (ritka visszavásárolt példányok) felemelt ára . . . 20 korona
1906. év III. évf. 24 füzet mérsékelt ára 10 korona
1907. év IV. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona
1908. év V. évf. 24 füzet mérsékelt ára 12 korona

Szász királyság

**Technikum
Mittweida.**

Igazgató: A. Holzt, tanár.
Magasabb technikai tanintézet
elektro- és gépészmérnökök,
technikusok és művezetők kiké-
pzésére. Gazdagon felszerelt elek-
trotechn. és gépépítő laboratoriu-
mok Gyári tanulóműhelyek.
3610 hallgató a 38. iskolai évben.
Program stb. díjtalanul a
titkárság által.

Fényképezési cikkek szaküzlete. **ROGÁTSY KÁLMÁN** Budapest, VII., Rákóczi-
út 10. Sip-utca sarkán.

KÉZI KAMARÁK, műkedvelő-készülékek, legegyszerűbb szerkezettől a legmodernebb kivitelig.
KODAKOK: Zeiss-Minimum-Palmos, Goerz-Ango, Hüttig-féle Cupido, Wünsche-féle Victrix-kamarák nagy választékban.

LEMEZEK, PAPIROK, vegyszerek mindig friss állapotban, csinos kivitellű kartonok nagy választékban. „Az Amatőr” előfizetői és klubtagok árkedvezményben részesülnek. Sötét kamara használatá díjtalan. Árjegyzékem ingyen és bérmentve.

Az Amatőr fotolaboratoriuma
nagyítási vállalat

Budapest, VII|29. Baross-tér 15. II. em. 5.
TELEFON-SZÁM 94-49.

Amatőrök lemezeinek, filmjeinek előhívását, erősítését és művészi retusálását, diapozitívek, nagyított negativek, brómezüst-, platin-, pigment-, „mattalbumin“-, gumminyomatok és nagyítások :: készítését és izléses bekeretezését elvállalja. ::

Laboratoriumunk vezetői számos bel- és külföldi kiállításon díjakat és okleveleket nyertek. Szakszerű felvilágosítások és tanácsok ingyen. :: Vidéki megrendeléseknél a negatív gondos csomagolását kérjük. ::

Hivatalos órák csak hétköznapokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Szakképzettség, ::
művészi izlés, lelki-
ismeretes kezelés
és pontosság: vállalatunk alapelvei. ::

Adás, vétel, csere.

Eladó. Egy kb. 65×80 cm-es kitűnően épített *Erne-mann*-féle másoló keret vastag *finom tükörüveggel*, melynek eredeti ára 100 korona volt, 50 koronáért eladó. *Falk gyógyszerár* Budapest, Rákóczy-tér 2.

Alkalmi vétel. Egy 9×12 cm-es új *Rierzschel. Roulean-Clack redőnygyáros Klappkamera*, 3 drb. kettős kazettával, ruganyos zárkioldóval, *Reichert. „Polar“ F:4* fényerős (135 m. gyújtávolságu) *elsőrangú* legújabb univerzális *kettős anasztigmáttal teljesen használatlan* új állapotban sürgősen eladó. Eredeti ára 350 korona, *eladási ára 250 korona.* — Megtekinthető az „Amatőr“ kiadóhivatalában.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ö. Gy. dr. ügyvéd, Szekszárd. Beküldött képei megfelelő kivágásban, *felhők* bemásolásával és kifogástalan *nagyításban* igen sikerült, művészi képek válnának belőlük, melyek azután hatásos faldíszül, lap-, illusztrációkul és kiállítási darabokul is szolgálhatnának és igazi gyönyörűségére szolgálnának Önnek is, másokaak is. Addig azonban csak jó alaptémák, melyek még alapos technikai átdolgozást kívánnak, ha így alakulnak át, készségesen közöljük. Megnyugtatóra még közöljük Önnel, hogy csakis jó és kész képeket iparkodunk közölni. Ezeket azonban teljesen *díjtalanul*, (a klisé-költségeket is mi fedezzük.) Roszszakat azonban semmi pénzért. Várjuk tehát képeinek „II-ik átdolgozott kiadását“, hogy t. amatőrtársainknak is bemutassuk. Addig is csak előre a megkezdett úton.

M. B. tanító, Temeskubin. Képeit és lemezeit a napokban küldjük vissza, az oklevelet mihelyt elkészül.

F. J. műgyetemi hallgató, Mármrossziget. 1. Eltörött kazettáit küldje be csak hozzánk, majd mi oly szakemberrel csináltatjuk meg-, a ki *igazán ért is hozzá.* 2. Meg fog jelenni „Az Amatőr“-ben.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTUR dr.
Társzerkesztő: GABOR JÓZSEF.
Helyetteszerkesztő: SZ. KISS LAJOS vegyész-mérnök.
Főmunkatársak: SZTANKOVSKY JÓZSEF és SZEHALMI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Baross-tér 15.
Bercsényi-nyomda r.-t. Budapest, VIII., Reviczky-tér 5.

Diskai Sándor

foto- és festészeti műintézete
Budapest, II., Fő-utca 52.

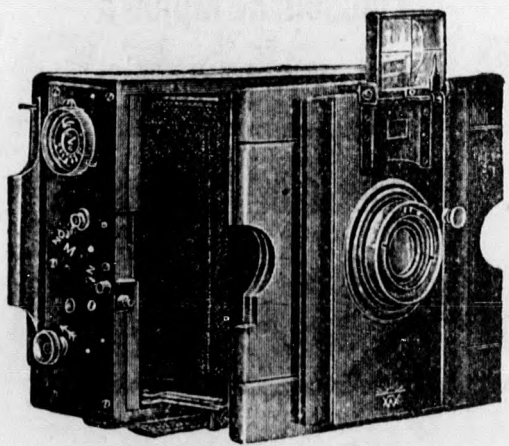
Hazánkban az egyedüli, a mely elvállalja a fényképészet összes művészi munkálatait.

Nagyítások lemezek, gumminyomatok, pigment-nyomatok. Brom-nyomatok :: Ozobrom-nyomatok. :: Platin-nyomatok vászonra selyemre, porcelánra, fára. :: Fotoskiccek.

Festmények:

Olaj, aquareil, pastell. Negatív és pozitív retus. :: (Tus és kréta kivételben is.) :: ::

Pompás alkalmi képek! Külső :: felvételek és interieurök. ::
Megrendeléseket felvesz „Az Amatőr“ kiadóhiv.

Lechner

új zseb- és kézi-kamarái

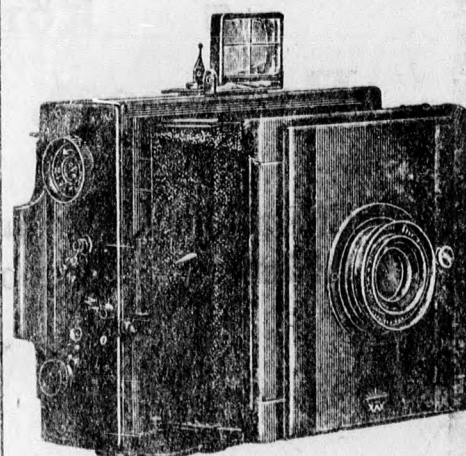
elsőrangú készülékek.

Az összes készülékek elsőrangú pillanatfelvételekhez való kettős redőnyzárral felszereltek. A zár $\frac{1}{1000}$ másodperces gyorsaságig szabályozható és nyílása teljesen zárva húzható fel.

Kapható az összes jobb foto-üzletekben
vagy közvetlenül a gyártóknál

Fabrik photographischer Apparate
R. Lechner (Wilhelm Müller)
Wien, I. Graben 31.

Kérje tartalmas 60. számú árjegyzékünket
Ingyen és bérmentve!

Aki a modern irodalommal lépést akar tartani,
 aki nemcsak regényeket, színműveket stb., hanem komoly, tudományos munkákat is szeret olvasni,
 aki súlyt helyez arra, hogy teljesen tiszta könyveket kapjon kölcsön, az lépjen a „Modern könyvtár” előfizetői sorába.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

A „MODERN KÖNYVTÁR”

■ könyvkölcsönző vállalat ■

Budapest, VI., Andrásy-ut 38. szám.

Telefon 82—24.

Előfizetőinek **Budapest**en házhoz szállítja, vidékre **postán küldi** a legújabb magyar, német, francia és angol könyveket.

■ **Ismertetés ingyen!** ■